

HAKLARIMIZ

SORUMLULUKLARIMIZ

Ortaokul Sunusu

BURSA
İL MİLLÎ EĞİTİM
MÜDÜRLÜĞÜ

***Sahip olduğum haklar
deyince aklımıza neler
geliyor ?***

- Duygularımı yargılanmadan hissetme
- İsteklerimi ve ihtiyaçlarımı ifade etme
- Hakkımı savunma
- Kendimi koşulsuz sevme
- İhtiyaçlarımın önemli olduğunu ifade edebilme
- Başkaları ile ilişki kurma ve sınır koyma
- Yargılamadan duygularımı kabul etme
- Yardım isteme
- İstemediğim durumlarda rahatça/çekinmeden hayır diyebilme

- Herkes tarafından takdir edilen "mükemmel biri" olmama
- Gizliliğe ve kendi kişisel alanıma sahip olma
- Kendime karşı affedici olma
- Kendimi olduğum gibi kabul etme
- Başkalarının benden beklentilerini istemediğim zaman karşılamama
- Hayallerimi, ilgi alanlarımı ve tutkularımı takip etme
- Saygılı davranılma
- Önceliklerimi belirleme
- Zorluklar karşısında bazen kendini güçsüz-zayıf hissetme

Kişisel haklara sahip olmamız aynı zamanda başkalarının da bu haklara sahip olduğu anlamına gelmektedir. Bu durum ise karşımıza yeni bir kavram çıkarır:

SORUMLULUKLARIMIZ

Başkaları ile etkileşime girerken sorumluluklarımızın farkında olarak etkileşimde bulunmalıyız.

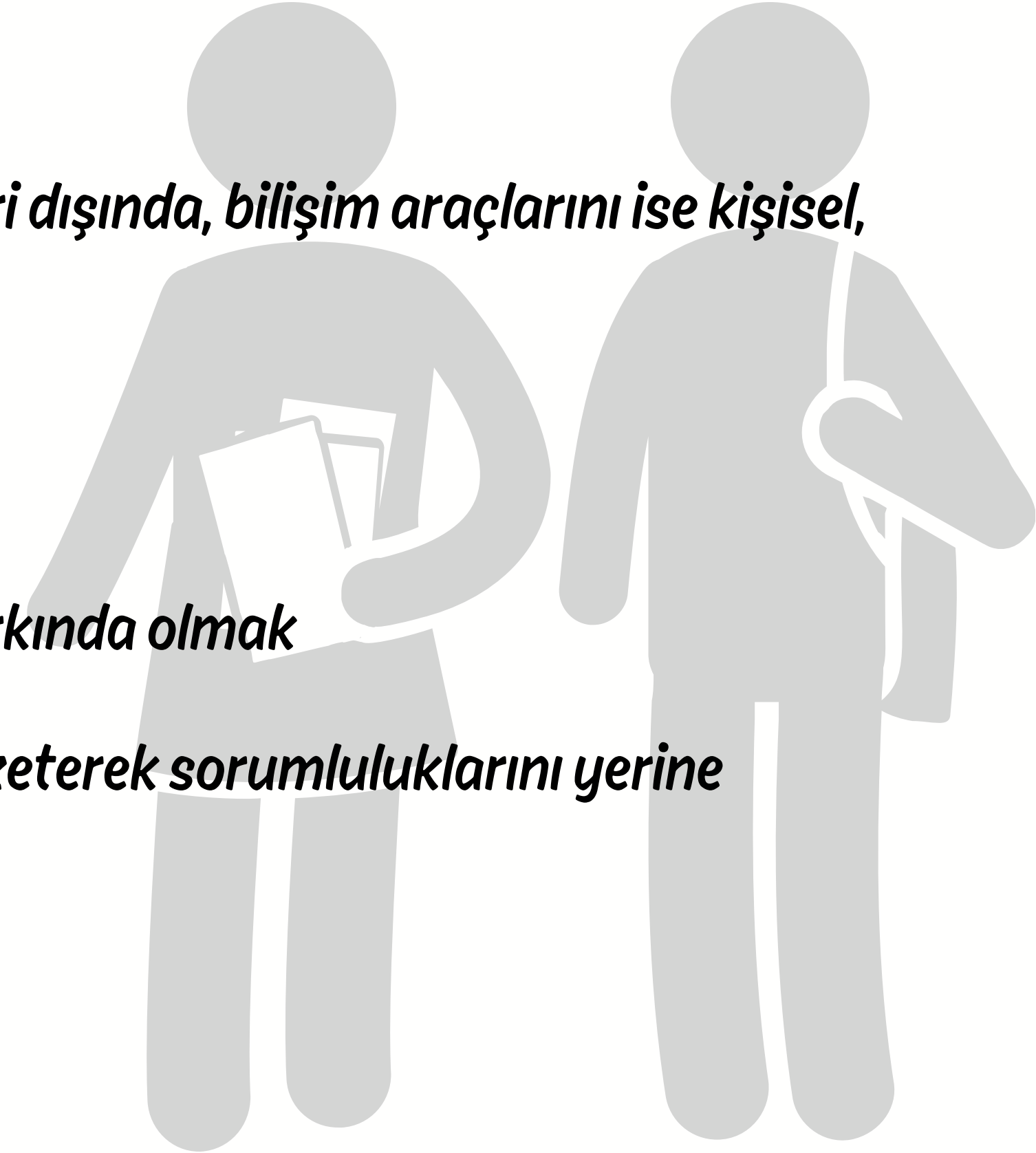
Okuldaki Sorumluluklarımız: Öğrenciden Beklenen Davranışlar

- *Okul personeline, arkadaşlarına ve çevresindeki kişilere karşı saygılı ve hoşgörülü davranmak*
- *Doğru sözlü ve dürüst olmak*
- *İyi ve nazik tavırlı olmak*
- *Okulunu ve eşyasını kendi öz malı gibi korumak*
- *Sigara, içki ve diğer bağımlılık yapan maddelerden ve bu maddelerin kullanıldığı ortamlardan uzak durmak*

Okuldaki Sorumluluklarımız: Öğrenciden Beklenen Davranışlar

- *Eğitim ortamlarında cep telefonlarını eğitim öğretim saatleri dışında, bilişim araçlarını ise kişisel, toplumsal ve eğitsel yararlar doğrultusunda kullanmak*
- *Okula ve derslere düzenli devam etmeleri ve başarılı olmak*
- *Davranışlarının ve davranışlarından doğacak sonuçların farkında olmak*
- *Duygu ve davranışlarında bireysel ve toplumsal faydayı gözeterek sorumluluklarını yerine getirmek*

Okuldaki Sorumluluklarımız: Öğrenciden Beklenen Davranışlar

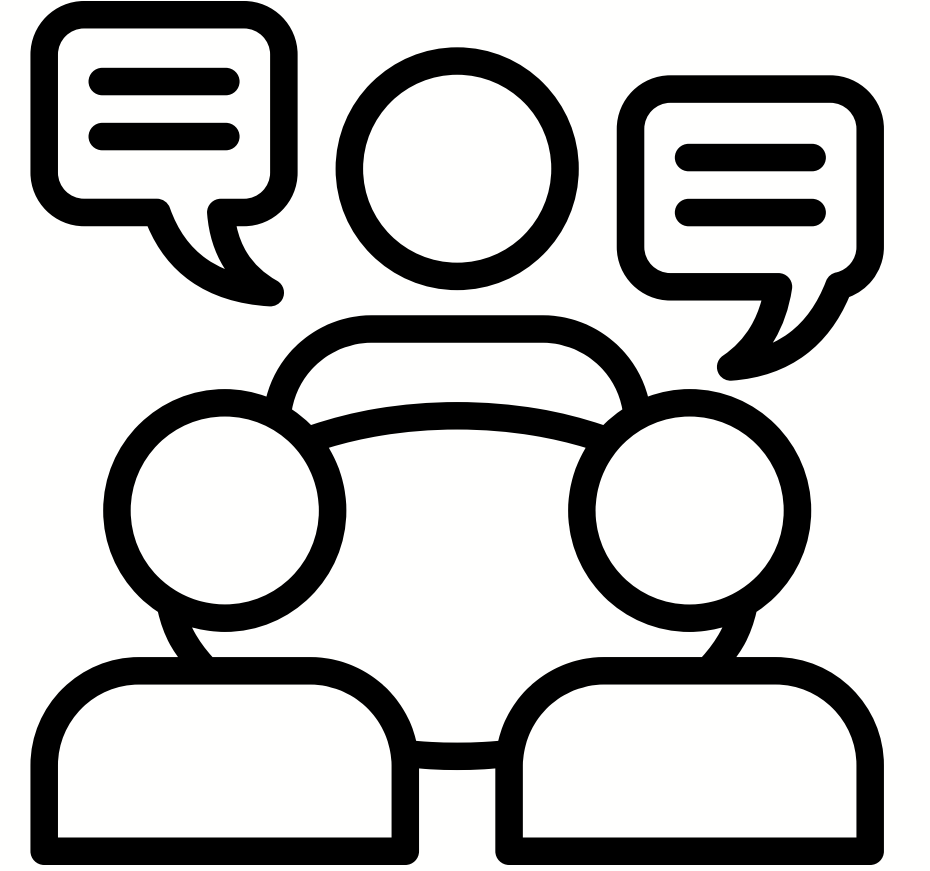
- *Tutum ve davranışlarında samimi olmak,*
- *Problem çözme becerisine sahip olmak*
- *Sorgulayıcı ve bilinçli hareket etmek*
- *Fiziksel ve zihinsel olarak aktif olmak*
- *Hayal kurabilen, özgüveni ve iletişim becerisi yüksek bireyler olmak*

Sorumluluklarımızı yerine getirmezsek ne olur?

Öğrenci Davranışlarını Değerlendirme Kurulu

Ortaokullarda öğrencilerin ilgi, istek, yetenek ve ihtiyaçlarını belirleyerek olumlu davranışlar kazanmaları ve olumsuz davranışların önlenmesi için oluşturulmuş bir kuruldur.

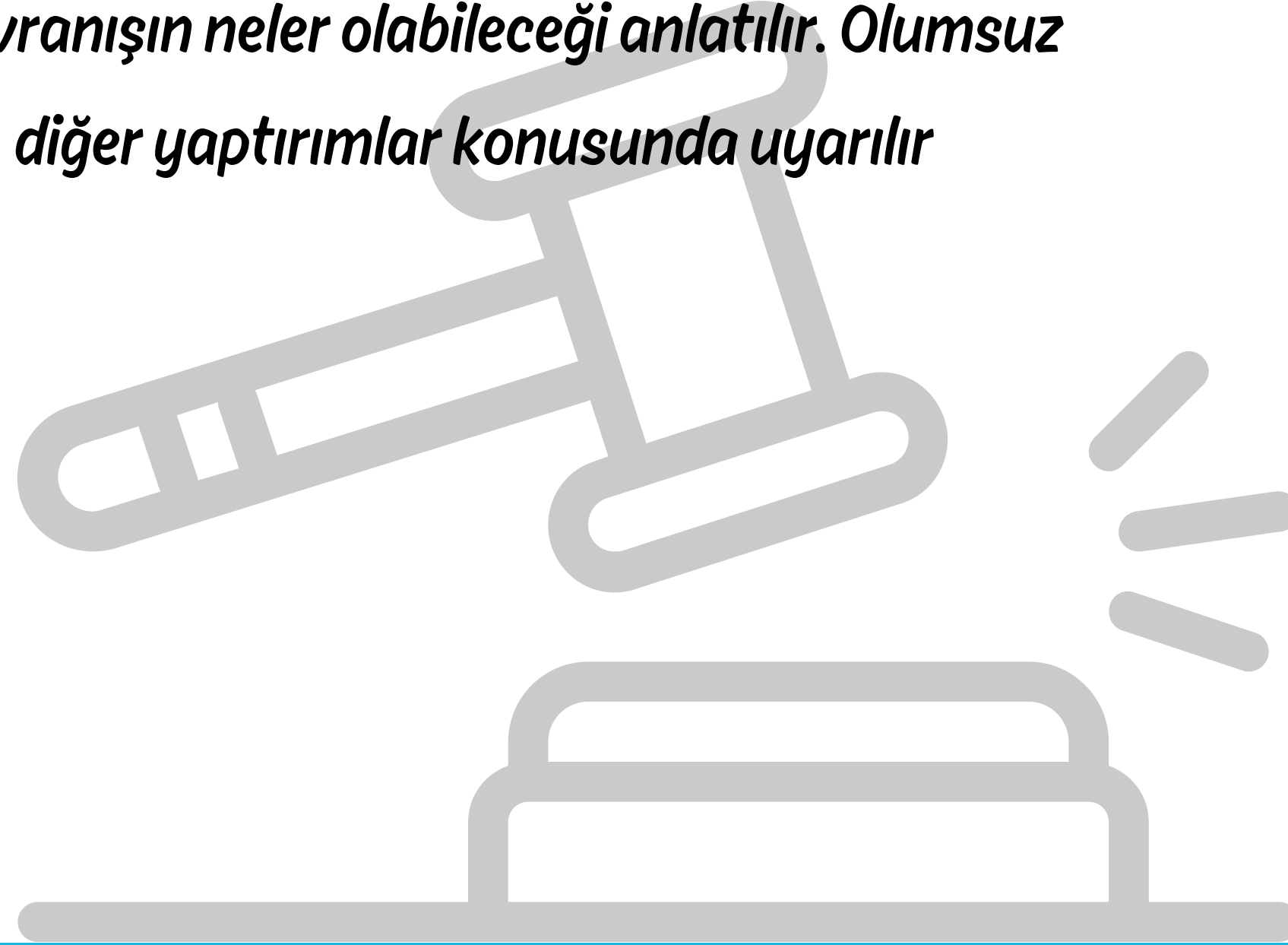

Yaptırımlar

Ortaokul öğrencileri olumsuz bir davranışta bulunduğu zaman öğretmeni öğrenciyle görüşerek **Sözlü uyarıda** bulunulur . Öğrenciden beklenen olumlu davranışın neler olabileceği anlatılır. Olumsuz davranışlarının devamı hâlinde kendisine uygulanabilecek diğer yaptırımlar konusunda uyarılır

Olumsuz davranışların devamı halinde

- **uyarma**
- **kınama**
- **okul değiştirme** yaptırımlarından biri uygulanır.

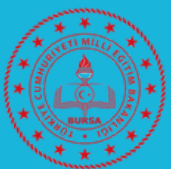
Yazılı Uyarma; öğrenciye, yaptırım gerektiren davranışta bulunduğu ve tekrarından kaçınmasının kesin bir dille ve yazılı olarak bildirilmesidir. Uyarma yaptırımını gerektiren davranışlar ve fiillerden bazıları şunlardır:

- Derse ve diğer etkinliklere vaktinde gelmemek ve geçerli bir neden olmaksızın bu davranışı tekrar etmek,
- Okula özürsüz devamsızlığını, özür bildirim formu ya da raporla belgelendirmemek, bunu alışkanlık hâline getirmek, okul yönetimi tarafından verilen izin süresini özürsüz uzatmak,
- Okula, yönetimce yasaklanmış malzeme getirmek ve bunları kullanmak,
- Yalan söylemek,
- Duvarları, sıraları ve okul çevresini kirletmek,
- Görgü kurallarına uymamak,
- Okul kütüphanesinden veya laboratuvarlardan aldığı kitap, araç, gereç ve malzemeyi zamanında teslim etmemek veya geri vermemek,
- Kılık ve kıyafetle ilgili kurallara uymamak.

Kınama; yazılı uyarıya rağmen öğrencinin olumsuz davranışı devam ettirmesi halinde uygulanan yaptırımdır. Kınama yaptırımını gerektiren davranışlar şunlardır:

- 1) Yöneticilere, öğretmenlere, görevlilere ve arkadaşlarına kaba ve saygısız davranmak,
- 2) Okulun kurallarını dikkate almayarak kuralları ve ders ortamını bozmak, ders ve ders dışı etkinliklerin yapılmasını engellemek,
- 3) Okul yönetimini yanlış bilgilendirmek, yalan söylemeyi alışkanlık hâline getirmek,
- 4) Okulda bulunduğu hâlde törenlere özürsüz olarak katılmamak ve törenlerde uygun olmayan davranışlarda bulunmak,
- 5) Okulda ya da okul dışında sigara içmek,
- 6) Resmî evrakta değişiklik yapmak,
- 7) Okulda kavga etmek,

Kınama; yazılı uyardıma rağmen öğrencinin olumsuz davranışı devam ettirmesi halinde uygulanan yaptırımdır. Kınama yaptırımını gerektiren davranışlar şunlardır:

8) Sınıfta cep telefonu kullanmak.

9) Başkasının malını haberi olmadan almak,

10) Okulun ve öğrencilerin eşya, araç ve gerecine kasıtlı olarak zarar vermek,

11) Kılık ve kıyafetle ilgili kurallara uymamakta ısrar etmek.

12) Okul ile ilgili mekân ve malzemeyi izinsiz ve eğitimin amaçları dışında kullanmak,

13) İzinsiz olarak okulu terk etmek ve gece dışarıda kalmak,

14) Sınavda kopya çekmek veya kopya vermek.

15) Diğer öğrencilerin sosyal veya duygusal gelişimlerini, akran ve arkadaşlık ilişkilerini olumsuz yönde etkileyecek davranışları alışkanlık hâline getirmek.

Okul değiştirme; öğrencinin yerleşim yeri öncelikli olmak üzere, aynı tür veya derecedeki başka bir okula naklinin yapılmasıdır. Okul değiştirme cezasını gerektiren fiil ve davranışlardan bazıları şunlardır;

- 1) Anayasanın başlangıcında belirtilen temel ilkelere dayalı millî, demokratik, lâik, sosyal ve hukuk devleti niteliklerine aykırı davranışlarda bulunmak veya başkalarını da bu tür davranışlara zorlamak,*
- 2) Sarkıntılık, hakaret, iftira, tehdit ve taciz etmek veya başkalarını bu gibi davranışlara kışkırtmak,*
- 3) Okula yaralayıcı, öldürücü aletler getirmek ve bunları bulundurmamak,*
- 4) Okul ve çevresinde kasıtlı olarak yangın çıkarmak,*
- 5) Okul ile ilgili mekân ve malzemeyi izinsiz ve eğitim amaçları dışında kullanmayı alışkanlık hâline getirmek,*
- 6) Okul içinde ve dışında; siyasi parti ve sendikaların propagandasını yapmak ve bunlarla ilgili eylemlere katılmak,*
- 7) Herhangi bir kurum ve örgüt adına yardım ve para toplamak,*

Okul değiştirme; öğrencinin yerleşim yeri öncelikli olmak üzere, aynı tür veya derecedeki başka bir okula naklinin yapılmasıdır. Okul değiştirme cezasını gerektiren fiil ve davranışlardan bazıları şunlardır;

- 7) Herhangi bir kurum ve örgüt adına yardım ve para toplamak,
- 8) Kişi veya grupları dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce ve inançlarına göre ayırmak, kınamak, kötülemek ve bu tür eylemlere katılmak,
- 9) Başkasının malına zarar vermek, haberi olmadan almayı alışkanlık hâline getirmek,
- 10) Okulun bina, eklenti ve donanımlarını, taşınır ve taşınmaz mallarını kasıtlı olarak tahrip etmeyi alışkanlık hâline getirmek,
- 11) Okula, derslere, sınavlara girilmesine, derslerin ve sınavların sağlıklı yapılmasına engel olmak,
- 12) Okul içinde ve dışında okul yöneticilerine, öğretmenlere ve diğer personele ve arkadaşlarına şiddet uygulamak ve saldırıda bulunmak, bu gibi hareketleri düzenlemek veya kışkırtmak,
- 13) Kendi yerine başkasının sınava girmesini sağlamak, başkasının yerine sınava girmek,
- 14) Okul personeli ve öğrencileriyle ilgili dijital araçlar ya da sosyal medya kanalıyla kişilik haklarını ihlal edecek şekilde ses ya da görüntü kaydetmek veya yayımlamak.

**DIJİTAL DÜNYA - TEKNOLOJİ
GÜNLÜK YAŞANTIMIZI
HER ZAMAN KOLAYLAŞTIRIYOR MU?**

*Teknoloji günlük hayatımızı kolaylaştırırken
zorbaliğı da **tek bir tık** ile mümkün kılıyor.*

*İnternet erişimi ve dijital araçların olduğu her
an her yerde siber zorbalık mümkün*

Zorbalık ve Siber Zorbalık

Zorbalık, fiziksel veya sözlü olabilen, bir kişi ya da grup tarafından uygulanan ve çoğunlukla kişilerin kendilerine göre güçsüz ya da zayıf kişileri hedef aldığı yüz yüze, tekrarlanan, saldırgan davranışlardır.

Siber zorbalık, sosyal medya, mesajlaşma, oyun gibi dijital platformlarda, kişiyi korkutmayı, kızdırmayı veya utandırmayı amaçlayan, tekrarlayan zorba davranışlardır.

ZORBALIĞIN 'SİBERİNİ' NASIL TANIRIZ?

ELEKTRONİK CİHAZLAR VE
TEKNOLOJİNİN KULLANILMASI

ZARAR VERME/İNCİTME İSTEĞİ

GÜÇ DENGESİNDE EŞİTSİZLİK

TEKRARLAYICI

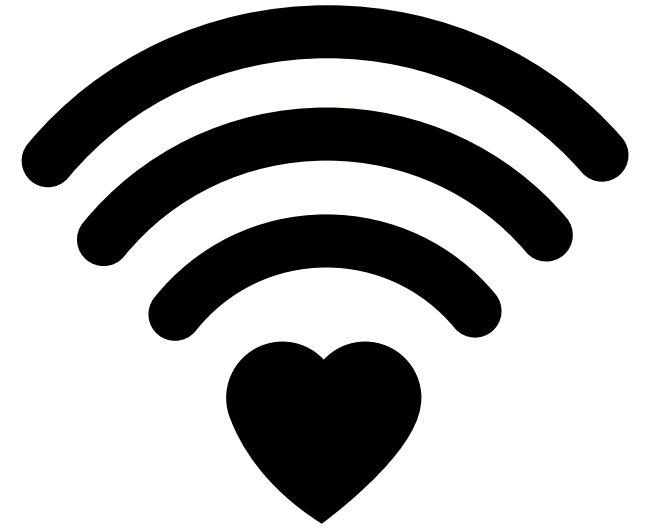
ANONİM KİŞİ YA DA
KİŞİLERDEN GELMESİ

AÇIK VE GÖRÜLEBİLİR OLMASI
VEYA GİZLİ BİR ŞEKİLDE
GERÇEKLEŞMESİ

HANGİ DAVRANIŞLARI SİBER ZORBALIK OLARAK SAYABİLİRİZ?

- *İzin almadan, kişisel bilgisayar veya akıllı telefondaki bilgileri (dosya, fotoğraf, yazılı mesaj kayıtları vb.) almak*
- *İnternet ortamında başkasının kimliğiyle izinsiz paylaşımında bulunmak*
- *İnternet ortamında yapılan paylaşımlara (yorum, fotoğraf, video, bilgi) utandırıcı, kırıcı yorumlar yapmak*
- *İnternette tehdit içeren, utandırıcı, kırıcı mesajlar göndermek*
- *İnternet şifrelerini ele geçirerek erişimi engellemek*

HANGİ DAVRANIŞLARI SİBER ZORBALIK OLARAK SAYABİLİRİZ?

- *Küçük düşürücü bir mesajı, fotoğrafı veya video görüntüsünü sanal ortamda izinsiz paylaşmak*
- *Kısa mesaj aracılığıyla tehdit edici, utandırıcı, kırıcı mesajlar göndermek*
- *İnternet şifrelerini ele geçirerek mesajlara ulaşmak*
- *İnternette, cinsiyetini farklı göstererek karşı tarafı kandırmak*
- *Sanal ortamda dedikodu veya söylenti yaymak*
- *Sanal ortamda birilerine küfür etmek*

HANGİ DAVRANIŞLARI SİBER ZORBALIK OLARAK SAYABİLİRİZ?

- Kişinin özel bilgilerini (adres, okul, kimlik bilgileri vs.) sosyal ağlarda ya da sanal ortamlarda o kişinin izni alınmadan paylaşmak.
- Bir kişiye, e-posta, kısa mesaj, anlık mesaj yoluyla aşağılayıcı, alaya alıcı, şiddet, tehdit, ya da cinsel taciz içerikli kişinin hoşuna gitmeyen her türlü mesajı göndermek,
- Kişilerin özel görüntülerini çekmek ya da çekilmiş olan görüntüleri (fotoğraf ya da video) o kişinin iznini ve onayını almadan sosyal ağlar ya da sanal ortamlarda paylaşmak. vb.

SİBER ZORBALIK İLE BAŞ ETME STRATEJİLERİ

Kaçınma ve görmezden gelme boyutu

Bireylerin hayatına devam etme, yanıt vermeme, kullanılan araç ya da uygulamayı kapatma, hesabı silme, gelen mesajı ya da bildirimini okumadan görmezden gelme baş etme stratejilerini kullanmasıdır

Yardım arama boyutu

Bireylerin aile, öğretmen, idareci, akran/arkadaştan sosyal destek bağlamında yardım arama davranışında bulunma stratejilerini kullanmasıdır

Bilgi arama boyutu

Bireylerin sosyal medya uygulamaları, web sitesi ve güvenilir kaynaklardan bilgi edinmeye çalışma stratejilerini kullanmasıdır. Bireyler siber zorbalık olaylarını anlamak ve bunlara yönelik önlem almak için sosyal medya uygulamaları, web sitesi ve güvenilir kaynaklardan bilgi edinmeye çalışmalıdır.

Güvenlik ve gizliliği arttırma boyutu

Bireylerin siber zorbalığa maruz kaldıkları araçları kullanmayı öğrenme, gizliliği artırma, güvenlik artırma ve ek yazılım yükleme gibi davranışlarla baş etmesidir. Kişiler bir platform, araç ya da uygulamayı kullanmadan önce kullanıma ilişkin yeterli düzeyde bilgi sahibi olmak için bunları detaylıca öğrenmelidir

SİBER ZORBALIK İLE BAŞ ETME STRATEJİLERİ

Mücadele Boyutu

Bireylerin daha önceden siber zorbalık yaşayanlarla görüşme, kanıtları saklama veya ekran kaydı alma, listeden çıkarma, engelleme, polis, savcılık ya da Web ihbarda şikâyet etme, iletişime geçmeye çalışma stratejilerini kullanmasıdır. Siber zorbalık ile mücadele ederken zorbalığa ilişkin kanıt oluşturabilecek her türlü elektronik kaydın saklanması, mücadelenin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Siber zorbalıkla mücadelesinde zorbalık yapan kişi ya da kişilerin arkadaş listesinden çıkarılması, zorbalığa maruz kalınan platformdan engellenmesi yoluna gidilebilir. Siber zorbalık arkadaş listesinden çıkarma ve engelleme işlemleri sonrası da devam ediyor ise polis ya da savcılık aracılığı ile ilgililer hakkında şikayetçi olunabilir.

ihbarweb.org.tr

SİBER ZORBALIK İLE BAŞ ETME STRATEJİLERİ

Mücadele boyutu

Sosyal platformlarda, gerek kullanıcı hesapları ile ilgili gerekse de içerikle ilgili "şikâyet et" butonu yer almaktadır. Adınıza açılan sahte hesabı siz ve sosyal medyadaki arkadaşlarınız "şikâyet et" butonu aracılığı ile ilgili hesabı ilgili platformdan kaldırtabilirsiniz. Kişilik hakkı ihlal edilen kişinin talebi, içerik ve/veya yer sağlayıcısı tarafından en geç 24 saat içerisinde cevaplandırılmaktadır.

Ayrıca kişilik haklarınızın ihlal edildiği gerekçesiyle en yakın Sulh Ceza Hakimliğine başvurarak, 5651 sayılı Kanun uyarınca dilekçenizde belirteceğiniz URL/AlanAdı/IP adresine/adreslerine erişimin engellenmesini talep edebilirsiniz. Sulh Ceza Hakimliği yapılan başvuruyu en geç 24 saat içinde duruşma yapılmaksızın karara bağlar. Hakimlik, kişilik hakkı ihlalini tespit etmesi hâlinde, ihlale konu içeriğin URL/Alan Adı/ IP adresine erişimin engellenmesi kararını verir.

SİBER ZORBALIK İLE BAŞ ETME STRATEJİLERİ

Mücadele boyutu

Siber zorbalığa karşı en kolay uygulanabilecek yol Bilişim Teknolojileri Kurumu'na ait olan ALO 166 nolu İnternet Bilgi İhbar Hattı'nı arayıp nasıl bir durumla karşı karşıya olduğunu bildirmektir. Bu hat aranarak karakol veya savcılıklara nasıl ulaşılacağı konusunda da yönlendirme alınabilir.

ALO

166

Siber zorbalık durumları ile karşılaşıldığında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu İnternet Bilgi İhbar Merkezi ihbarweb.org.tr aracılığıyla da şikâyette bulunulabilir.

Bunun dışında doğrudan karakollara veya Cumhuriyet Başsavcılığı'na şikâyette bulunarak da suç içeren siber zorbalık fiilleri bildirilebilir.

